

Sygn. akt IX U 1940/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Konieczna
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale: ./.

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2014 r. w Rybniku

sprawy z odwołania Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) Spółka Komandytowa

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość składek na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) Spółka Komandytowa

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 4 października 2013 r. Znak (...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IXU 1940/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04.10.2013r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art.36 ust.2 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych stwierdził, iż stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe jaka zostanie ustalona dla płatnika składek – odwołującej Przedsiębiorstwa Budowlano – (...) Spółki Komandytowej w Ż. w najbliższym roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od dnia 01.04.2014r. do dnia 31.12.2015r. podwyższa się o 100%, gdy we wniosku o takie podwyższenie Inspektor Pracy Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w K. wskazał, iż podczas kontroli przeprowadzonej w maju 2013r. pracodawca rażąco naruszył przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie przygotowania

i prowadzenia robót ziemnych związanych między innymi z uzbrojeniem terenu (wykonanie kanalizacji, wodociągu), przez co powstało bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia dla zatrudnionych pracowników i innych osób.

W odwołaniu od decyzji odwołująca domagała się jej uchylenia powołując się na liczne błędy popełnione w przeprowadzonym postępowaniu przez Inspektora Pracy, który

w sposób rażąco naruszył przepisy w zakresie ustalania stanu faktycznego – opisując

go w sposób różny w dokumentach, których był jedynym autorem: protokołach kontroli przeprowadzonej u odwołującej w maju i w sierpniu 2013r. oraz we wniosku do organu rentowego z dnia 20.08.2013r. Odwołująca zarzuciła również uznaniowe podejście do osób odpowiedzialnych za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 20.08.2013r. Inspektor Pracy Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w K. zwrócił się do organu rentowego

o podwyższenie odwołującej Przedsiębiorstwu Budowlano – (...) Spółce Komandytowej w Ż. składki na ubezpieczenie wypadkowe o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej

na najbliższy rok składkowy w uzasadnieniu podnosząc, iż odwołująca (pracodawca)

w sposób rażąco narusza przepisy BHP w zakresie przygotowania i prowadzenia robót ziemnych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń budowlanych, czym stwarza bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia dla zatrudnionych pracowników i innych osób, bo:

- podczas kontroli w maju 2013r. prac budowlanych – hydroforni w Ż. stwierdzono prowadzenie robót budowlanych w wykopach wąskoprzestrzennych o głębokości 3metrów oraz w wykopach szerokoprzestrzennych o głębokości około 8metrów, gdy wykop wąskoprzestrzenny nie posiadał zabezpieczenia ścian na całej wysokości (jedynie na wysokości 2 metrów), a wykop szerokoprzestrzenny posiadał jedynie zabezpieczoną jedną ścianę, pozostałe ściany nie posiadały zabezpieczenia, dodatkowo przy tych pracach wykorzystywano koparkę jednonacyniową, której obsługę powierzono osobie nie posiadającej wymaganych w tym zakresie uprawnień (protokół kontroli z dnia 21.05.2013r.),

- podczas kontroli w sierpniu 2013r. prac kanalizacyjnych na terenie budowy w Ż. stwierdzono wykonywanie prac w wykopie szerokoprzestrzennym o głębokości 5 metrów bez zabezpieczenia ścian, koparka jednonacyniowa wykonująca wykop była zlokalizowana bezpośrednio pod czynną linią energetyczną niskiego napięcia, obsługę koparki powierzono osobie nie posiadającej wymaganych uprawnień w tym zakresie (protokół kontroli z dnia 08.08.2013r.).

Odwołująca naruszyła zatem §147, §55 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych oraz §23 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20.09.2001r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy postanowił jak w decyzji zaskarżonej, omówionej na wstępie.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego jako okoliczności bezsporne, bo jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

Według opinii biegłego sądowego z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ergonomii K. D. jako rażące naruszenia przez odwołującą przepisów BHP

w czasie obu przeprowadzonych u odwołującej kontroli w maju i sierpniu 2013r. należy zakwalifikować:

- brak zabezpieczenia górnej części ścian wykopu o głębokości około 3 m, na wysokości 1m.

(§147 ww. Rozporządzenia),

- składowanie urobku wzdłuż jednej skarpy wykopu, w klinie odłamu gruntu (§ 154 ww. Rozporządzenia),

- brak zapewnienia strefy bezpieczeństwa wokół pracującej koparki (§158 ww. Rozporządzenia),

- zatrudnienie operatora koparki z naczyniem (łyżką) o poj.1,63 msz,

- nie stosowanie przez pracowników przydzielonych kamizelek ostrzegawczych oraz hełmów ochronnych,

- ustawienie koparki H. (...) bezpośrednio przy czynnej linii niskiego napięcia,

- stosowanie zawiesi łańcuchowych i linowych nie posiadających certyfikatu i oznakowania,

- stosowane haki nie posiadały zabezpieczenia gardzieli (tylko 1 hak posiadał, ale zabezpieczenie było uszkodzone).

Dowód: opinia biegłego k.50 – 57 akt.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie odwołującej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym

z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz.U. z 2009r., Nr 167, poz.1322) inspektor pracy może wystąpić do jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu

na siedzibę płatnika składek z wnioskiem o podwyższenie płatnikowi składek, u którego

w czasie dwóch kolejnych kontroli stwierdzono rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, o 100 % stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej

na najbliższy rok składkowy.

Decyzję w sprawie podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, o której mowa w ust. 1, wydaje Zakład (ust.2 art.36).

Z literalnego brzmienia tego przepisu wynika jednoznacznie, iż przesłanką wymierzenia płatnikowi przez organ rentowy kary w postaci podwojenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe jest stwierdzenie przez inspektora pracy rażącego naruszenia zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przy czym naruszenia te nie mogą mieć jednorazowego charakteru, lecz muszą być ujawnione w trakcie dwóch kolejnych kontroli, następujących bezpośrednio po sobie i oddzielonych czasem wyznaczonym przez kontrolerów celem wyeliminowania uchybień dostrzeżonych w trakcie pierwszej kontroli. Chodzi zatem

o naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zaistniałe w warunkach swoistej

„ recydywy ” , wskazującej na pewną uporczywość płatnika w nieprzestrzeganiu tychże zasad. Ustanowiony przez ustawodawcę tryb postępowania w tej sprawie inicjowany jest wnioskiem inspektora pracy, a wymierzenie przedmiotowej sankcji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obligatoryjne (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04.02.2011r. sygn. akt II UK 230/10).

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 04.10.2013r. wyczerpuje przesłanki z cytowanego art.36 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy..., gdy przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie, a konkretnie opinia biegłego sądowego z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ergonomii K. D. w sposób jednoznaczny potwierdziła, iż naruszenia stwierdzone w czasie dwóch kolejnych kontroli przeprowadzonych przez inspektora pracy u odwołującej w maju i sierpniu 2013r. stanowiły rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Nawet, gdyby nie przyjąć wszystkich tych naruszeń, to wystarczającym do takiego stwierdzenia było wykazanie w protokole kontroli z dnia 21.05.2013r. naruszenia w postaci braku zabezpieczenia górnej części wykopu o głębokości ok.3 m., na wysokości 1 m, a w protokole kontroli z dnia 08.08.2013r.- naruszenia w postaci powierzenia obsługi koparki osobie nie posiadającej wymaganych uprawnień w tym zakresie (i dalsze naruszenia, za wyjątkiem naruszeń dotyczących pracowników).

Takich ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanej wcześniej opinii biegłego sądowego zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ergonomii K. D., którą to opinię Sąd w pełni podzielił jako sporządzoną zgodnie ze zleceniem Sądu, rzeczową, wydaną w oparciu o fachową i specjalistyczną wiedzę, logicznie i przekonująco uzasadnioną. Stąd Sąd uznał ją za miarodajną w sprawie zdrowia dodatkowo, gdy nie była ona kwestionowana zarówno przez organ rentowy jak i w zakresie ustaleń faktycznych przez odwołującą.

Ustalając rażące naruszenie jw. w drodze opinii biegłego sądowego Sąd miał na uwadze, iż co do kolejnych protokołów kontroli brak jest formalnego wymogu wyartykułowania takiego stopnia naruszenia, wystarczy, że stwierdzone naruszenia faktyczne noszą cechę rażącego naruszenia.

Należy zauważyć, iż Sąd nie ma możliwości zmniejszenia składki wypadkowej. Wysokość o jaką podwyższa się stopę procentową składki została unormowana w sposób sztywny, bez możliwości jej miarkowania (przepis mówi wyraźnie, iż składkę tę podwyższa się o 100%), gdy dodatkowo w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych Sąd nie ma również możliwości stosowania zasad współzycia społecznego dla ewentualnego zmniejszenia składki jw. w ramach stosowanej sankcji z art.36 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy.....

W konsekwencji takiego stanowiska, gdy Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa i kierując się uregulowaniami prawnymi cytowanymi na wstępie rozważań,

z mocy art.477(14)§1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Sędzia